

Nr 33

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 1 december 1950 (nr 599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m.

Genom en den 18 november 1955 dagtecknad proposition, nr 216, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

**angående ändrad lydelse av 2 § lagen den 1 december 1950 (nr 599)
om ersättning för mistad fiskerätt m. m.**

Härigenom förordnas, att 2 § lagen den 1 december 1950 om ersättning för mistad fiskerätt m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 §.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Fråga om — — — — — Konungen bestämmer.

Anspråk på ersättning skall vid påföljd av talans förlust framställas hos nämnden före den 1 januari 1956.

Anspråk på ersättning skall vid påföljd av talans förlust framställas hos nämnden före den 1 januari 1958.

Denna lag träder i kraft dagen efter den då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det genom propositionen framlagda förslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att fristen för anmälan av ersättningsanspråk enligt lagen om ersättning för mistad fiskerätt m. m. skall utsträckas från den 1 januari 1956 till den 1 januari 1958.

Gällande bestämmelser. Bestämmelserna i lagarna den 1 december 1950 om gräns mot allmänt vattenområde samt om rätt till fiske har i vissa fall föranlett minskning av det enskilda vattnet och intrång i förut bestående enskild fiskerätt. Genom *lagen den 1 december 1950 om ersättning för mistad fiskerätt m. m.* har givits möjlighet för den enskilde att få ersättning härför av statsmedel. Fråga om ersättning skall enligt 2 § i sistnämnda lag upptagas av särskild nämnd (fiskevärderingsnämnd), inrättad för län eller annat område som Kungl. Maj:t bestämmer. Anspråk på ersättning skall vid påföljd av talans förlust framställas hos nämnden före den 1 januari 1956. Kronans talan i ersättningsfrågor bevakas enligt 8 § av kammarkollegiet. I *kungörelsen den 12 januari 1951 om fiskevärderingsnämnder och deras verksamhet* har föreskrivits att fiskevärderingsnämnd skall finnas för tio olika områden. Vidare har stadgats, att ansökning bör innehålla uppgift om anspråkets storlek och de omständigheter, varå det grundas, samt vara åtföljd av de handlingar sökanden vill åberopa till stöd för sin talan. Är inkommen ansökan ofullständig och kan kompletterande uppgifter ej erhållas genom förfrågan hos sökanden, må ordföranden förelägga denne att inom viss tid lämna sådana upplysningar, vid påföljd att ansökningen eljest kan komma att avvisas. Ordföranden äger inhämta yttrande från statens fiskeritjänsteman eller annan sakkunnig myndighet samt vidtaga de förberedande åtgärder i övrigt, som må erfordras för att ärendet skall kunna vid förhandling inför nämnden slutföras i ett sammanhang. Finnes uppskov med ersättningsärende nödvändigt, må nämnden tillerkänna sökanden förskott å honom tillkommande ersättning med lämpligt belopp. Vid ersättningsens bestämmande skall tagas skälig hänsyn till ränteförlust som må ha skett under tiden från det skadan uppkom.

Framställning och utredning om lagändring. I skrivelse till Konungen den 21 februari 1955 har *advokaten Olof Chrysaner i Uppsala* hemställt bl. a. att tidsfristen för framställande av ersättningsanspråk för mistad fiskerätt måtte utsträckas. Såsom skäl härför har han anfört, att på grund av arbetsanhopning hos lantmätarna och på området kunniga advokater svårigheter föreligger för många ersättningssökande att få sina anspråk utredda före innevarande års utgång.

Med anledning av framställningen har från ordförandena i var och en av de tio fiskevärderingsnämnderna inhämtats yttrande, huruvida med hänsyn till förhållandena inom nämndens verksamhetsområde kan antagas föreliggande behov av den ifrågasatta förlängningen.

Fyra av ordförandena tillstyrker med delvis olika motivering en förlängning av ifrågasatt tidsfrist. De övriga sex ordförandena ställer sig däremot avvisande.

Jämväl *kammarkollegiet* har, efter att ha tagit del av yttrandena från ordförandena i fiskevärderingsnämnderna, avgivit utlåtande i ärendet. Kollegiet avstyrker förlängning av preklusionstiden.

Departementschefen. Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anförde i samband med lagrådsremissen följande:

Av den verkställda utredningen framgår, att det åtminstone på vissa håll synes föreligga svårigheter för dem, som kan vara berättigade till gottgörelse för mistad fiskerätt enligt 1950 års lag, att tillfredsställande förbereda sin ersättningstalan före utgången av innevarande år, då den i lagen stadgade anmälningensfristen utlöper. Det kan icke antagas att svårigheterna överlag beror på försummelse från fiskerättsägarnas sida att i tid påbörja de erforderliga utredningarna. Dessa utredningar blir tydligtvis ofta mycket tidskrävande och kan i regel icke verkställas utan biträde av advokater och lantmätare. Det har påpekats att möjlighet finnes att reservationsvis, utan förebringande av närmare utredning, anmäla ersättningsanspråk innan fristen utlöper. Ett sådant förfaringsätt är emellertid uppenbarligen ur olika synpunkter mindre önskvärt, och risken för rättsförluster torde likväl icke vara helt utesluten. Det synes därför föreligga behov av en förlängning av anmälningensfristen.

Det är givet att vissa olägenheter kan vara förbundna med en förlängning av tidsfristen. Betydelsen av dessa synes dock icke böra överdrivas. Om en förlängning — med hänsyn till att fiskevärderingsnämnden för avgörande av viss ersättningsfråga måste ha kännedom om vilka övriga ersättningskrav som föreligger — skulle medföra att en ersättningsberättigad får vänta på gottgörelse och därigenom åsamkas ränteförlust, medger gällande bestämmelser att skälig hänsyn tages härtill vid bestämmandet av ersättningen. Därjämte kan fiskevärderingsnämnd vid längre uppskov med avgörande av ersättningsärende tillerkänna sökanden förskott på blivande ersättning. Några väsentliga nackdelar ur allmän utredningssynpunkt torde icke behöva följa av en måttlig förlängning av anmälningstiden.

På grund av det anförda vill jag förorda att, genom ändring av 2 § i 1950 års lag, tidsfristen för anmälan av ersättningsanspråk förlänges med förslagsvis två år. Lagändringen bör träda i kraft omedelbart. Det bör ankomma på ordförande i fiskevärderingsnämnd att i likhet med vad som skedde vid ikraftträdandet av 1950 års lag utfärda kungörelse om den nya fristen. Föreskrifter härom kan utfärdas i administrativ ordning.

Lagrådet. Lagrådet har lämnat lagförslaget utan erinran.

Utskottet

Såsom departementschefen själv framhåller kan vissa olägenheter vara förbundna med en förlängning av den ifrågavarande tidsfristen. Särskilt må framhållas nackdelarna ur allmän utredningssynpunkt av att prövningen av ersättningsanspråken uppskjutes mera än som är strängt nödvändigt. Med hänsyn till vad departementschefen anført till motivering för den före-

slagna förlängningen vill utskottet emellertid icke motsätta sig densamma. Utskottet förutsätter därvid att, om icke några särskilda omständigheter skulle tillkomma, någon ytterligare förlängning ej kommer att ifrågasättas.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 6 december 1955

På tredje lagutskottets vägnar:

HUGO OSVALD

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Osvald, Albert Hermansson, Lindahl, Grym, Axel Jansson, Herbert Hermansson och Ebbe Ohlsson;

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Åhman, Johansson i Torp, Nyberg, Levin, Andersson i Ryggestad, fru Boman och herr Jansson i Benestad.
